

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 14.Gf.40.289/2023/8.

A felperes:

felperes1 Korlátolt Felelősségű Társaság
cím1

A felperes képviselője:

Dr. Farkas K. Anita ügyvéd
cím2

Az alperes:

alperes1 Magyarországi Fióktelepe
cím3

Az alperes képviselője:

Dr. Boros György ügyvéd
cím4

A per tárgya: kötbér iránti igény

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 8.G.42.090/2020/108.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezését megváltoztatja és a felperes perköltségben való marasztalását mellőzi.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 100.000 (százezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból és 147.728 (száznegyvenhétezer-hétszázhuszonnyolc) forint fellebbezési illetékből álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését megíiusulási kötbér címén 48.260.000 forint és annak 2019. december 6-ától járó törvényes kamata, továbbá késedelmi kötbér címén 86.400.000 forint megfizetésére.

II.

[2] Az alperes ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását.

III.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 2.345.180 forint perköltséget.

III.

[4] A határozatának jogi indokolásában a perköltségre vonatkozó döntését azzal indokolta, hogy a felperes pervesztes lett, ezért a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 82. § és a 83. § alapján köteles a pernyertes alperes ügyvédi munkadíjának a megfizetésére. Az alperes az ügyvédi munkadíjból álló perköltségét 3.546.000 forint + áfa összegben kérte megállapítani a 105. sorszám alatt érkezett költségjegyzékben foglaltak szerint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IM rendelet) 2. § (1) bekezdésére hivatkozással. A jogi képviselője ugyanakkor a megbízási szerződést nem csatolta, melyre tekintettel az abban kikötött munkadíj összege nem volt megállapítható, ezért a bíróság a munkadíjat az IM rendelet 3. § (1) és (2) bekezdése alapján 1.846.600 forint + áfa (2.345.180 forint) összegben határozta meg, figyelemmel a per tárgyára, tartamára, az elvégzett képviselési munkára, míg ezt meghaladóan a perköltség iránti igényt nem találta alaposnak.

IV.

[5] Az ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezése ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte annak megváltoztatását és elsődlegesen a perköltség megfizetésére való kötelezése mellőzését, másodlagosan a perköltség összegének mérséklését.

[6] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezése sérti a Pp. 81.-83. §-ait, valamint ellentétes az IM rendelet 2. §-ában és a 3. §-ában foglaltakkal. Az alperesi jogi képviselő ugyanis az IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja alapján terjesztette elő perköltségigényét, amelyhez képest a törvényszék a döntésében – bár rögzítette, hogy megbízási szerződést az alperes nem csatolt – nem adta indokát annak, hogy milyen jogszabályi rendelkezés alapján határozott az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján.

[7] Kiemelte, hogy az IM rendelet 2. § (2) bekezdése és a 3. § (6) bekezdése alapján mind az ügyvédi megbízási szerződés alapján, mind a pertárgyérték alapján felszámított perköltségigény tekintetében lehetőség van mérséklésre, ugyanakkor jogszabályi felhatalmazás hiányában nem alkalmazható az IM rendelet 3. §-a abban az esetben, ha a pernyertes felperes a perköltségét az IM rendelet 2. §-a szerint kéri felszámítani. A Pp. 82. § (3) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy a felszámítani elmulasztott költségeket a fél javára nem lehet figyelembe venni, ezért az elsőfokú bíróságnak felszámítás – és annak alapjául szolgáló okirat, azaz a megbízási szerződés – hiányában az alperes javára a perköltség megítélését mellőznie kellett volna. Álláspontja alátámasztásaként eseti döntésekre is utalt (Kúria Pfv.21230/2015/9., Kpkf.40435/2020/2., Kpkf.41028/2021/2. számú határozata; Fővárosi Ítéltábla Gf.40230/2021/7. számú határozata; Győri Ítéltábla Mf.30.037/2022/7. számú határozata).

[8] Észrevételezte továbbá, hogy a Pp. 81. § (2) bekezdése értelmében az alperes és a jogi képviselője közötti megbízási szerződés szerinti munkadíjat okirattal – a megbízási szerződéssel – igazolni kellett volna. Ugyanezen jogszabály mutat rá arra, hogy a bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható. A felszámítás két lehetséges módja azonban egyértelműen elválik egymástól, arra nincs lehetőség, hogy akár az alperesi jogi képviselő, akár a bíróság azt esetlegesen kombinálva alkalmazza. A perköltség felszámítása a peres fél nyilatkozata. Amennyiben a perköltség iránti igényét a fél nem a Pp. előírásainak megfelelően számítja fel, az eljáró bíróságnak nincs lehetősége pótolni a nyilatkozatát és megfelelő okirati bizonyíték hiányában a költség összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre áttérni. Az adott esetben az elsőfokú bíróság döntése szerint szükséges lett volna a megbízási szerződés szerinti ügyvédi megbízási díj megítéléséhez a megbízási szerződés csatolása, az alperes ezzel ellentétes érvelése minden alapot nélkülöz. Nincs jelentősége a korábban eljárt jogi képviselő által előterjesztett, perköltség felszámítására vonatkozó nyilatkozatnak sem, hiszen az eljáró jogi képviselő – maga által sem vitatottan – a felszámítani kért perköltség vonatkozásában az alperes nyilatkozatát megváltoztatta.

[9] A perköltség mérséklésére irányuló jogorvoslati kérelme körében kifejtette, hogy a megítélt összeg eltúlzott és semmilyen összefüggésbe nem hozható a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Az alperesi jogi képviselő nagyságrendileg 6 hónappal az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőzően kapott meghatalmazást az ügy ellátására, tevékenysége során egy érdemi és egy nem érdemi tárgyaláson vett részt, érdemi előkészítő iratot vagy egyéb peres beadványt egyáltalán nem készített. A Kúria Pfv.21045/2022/5. számú, a Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.079/2021/2. számú, valamint a Szegedi Ítéltábla Pf.20128/2022/8. számú döntésére utalással kifejtette, hogy az egységes bírói gyakorlat az ügyvédi munkadíj megállapítása során korrekciós tényezőként veszi figyelembe az ügy jellegét, a jogvita jelentőségét, súlyát, a jogi képviselő által ténylegesen elvégzett ügyvédi munka mértékét, annak idő- és munkaigényességét, színvonalát. Minderre figyelemmel az alperes részére megítélt ügyvédi munkadíjból álló perköltség mérséklésének van helye.

V.

[10] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében – annak tartalma szerint – kérte az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett rendelkezésének a helybenhagyását. Álláspontja szerint a Pp. 81. § (5) bekezdése, és a Pp. 82. § (2) bekezdésében megjelölt „szükség szerint” fordulat alapján a megbízási szerződés csatolása nem szükséges, különösen abban az esetben, ha a

felszámítani kért perköltséget a fél lényegesen alacsonyabb összegben kéri megállapítani, mint ahogy azt az IM rendelet 3. § (2) bekezdése rögzíti. Jelen esetben is ez történt. A perköltség a perben résztvevő félnek jár, akkor is, ha a felszámítani kért perköltség ügyvédi munkadíj. A perköltség megilleti, mivel a Pp. 81. § (5) bekezdése alapján az a megbízási szerződés hiányában is megítélhető lett volna a jogi képviselője nyilatkozata alapján és a csatolt költségjegyzék szerint; továbbá mert a perköltség igényét előterjesztette, és az elsőfokú bíróság kiegészítő szabályként alkalmazta az IM rendelet 3. § (2) bekezdését. Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a perben eljáró korábbi jogi képviselője a munkadíj összegét az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján kérte megállapítani.

VI.

[11] Az elsőfokú ítéletnek fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett a keresetet elutasító rendelkezése, ezért azt az ítéltábla nem érintette.

VII.

[12] A fellebbezés alapos.

VIII.

[13] Az ítéltábla előjáróban rögzíti, hogy a fellebbezési eljárásban is érvényesül a felek rendelkezési joga [Pp. 2. § (1) bekezdés]. A Pp. 370. § (1) bekezdésének értelmében pedig a másodfokú bíróság a felülbírálati jogkörét főszabályként csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolhatja, ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[14] A fentiek alapján tehát másodfokú bíróság nem terjeszkedhet túl a fellebbezési kérelmen, amiből az is következik, hogy az elsőfokú ítéletet a fellebbező fél hátrányára nem változtathatja meg akkor, ha az ellenfél az ítéletnek a fellebbező félre vonatkozó részét fellebbezéssel, vagy csatlakozó fellebbezéssel nem támadta meg. Ez nyilvánvalóan vonatkozik az elsőfokú ítélet tényállásában és indokolási részében foglaltakra is.

[15] A fentiek alapján elsődlegesen a felülbírálat terjedelmét kellett meghatározni figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből és az elsőfokú ítélet jogi indokolásának fellebbezéssel nem támadott részéből kellett kiindulni a másodfokú eljárásban.

[16] Az elsőfokú ítélet fellebbezéssel, illetve csatlakozó fellebbezéssel nem támadott, ebből következően az ítéltábla által érdemben nem vizsgálható megállapítása volt, hogy az alperes által hivatkozott ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj összege nem határozható meg az IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Ebből következően a másodfokú eljárásban az elsődleges fellebbezési kérelem vonatkozásában csak arról kellett – és lehetett – állást foglalni, hogy ebben az esetben a bíróság áttérhet-e az IM rendelet 3. §-ának alkalmazására, azaz a fél felszámításában foglaltakkal szemben az ügyvédi munkadíjat a megbízási szerződés helyett alapíthatja-e a jogszabály rendelkezéseire. Nincs jelentősége tehát annak, hogy az adott esetben a felperesi álláspont szerint szükséges lett volna, míg az alperes érvelése szerint szükségtelen volt a megbízási szerződés csatolása.

VIII.1.

[17] A Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében a fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti. A (2) bekezdés szerint a felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell. A bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható. A Pp. 82. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy a bíróság a perköltség összegét a felszámítás és az ahhoz csatolt okiratok alapulvételével határozza meg.

[18] Az IM rendelet 2. § (1) bekezdés értelmében az ügyvéd által képviselt fél ügyvédi költségként a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj [a) pont], valamint a fél által ügyvédje részére költségterítésként megfizetett indokolt készkiadások [b) pont] együttes összegét számíthatja fel. Az IM rendelet 3. §-a az ügyvédi költség ettől eltérő felszámításának lehetőségéről rendelkezik.

[19] A Pp. 81. § (2) bekezdésének helyes értelmezésével mutatott rá a felperes, hogy a felszámításnak vagy az első, vagy a második fordulat szerinti feltételnek kell megfelelnie, figyelemmel arra is – mint azt a Kúria több határozatában kifejtette –, hogy a felszámítás jogintézményének bevezetésével a jogalkotó a perköltség megtérítéséhez való jogot a felek rendelkezése alá vonta, összhangban a Pp. 2. §-ában szabályozott rendelkezési elvvel, azon belül a kérelemhez kötöttség elvével (Kúria Pf.24.892/2021/2., Pf.25.115/2021/3.). A fentiekből az következik, hogy amennyiben a fél egyértelműen megjelöli, hogy a felszámítás két lehetséges módja közül melyik szerint számítja fel a perköltségét, abban az esetben attól jogszabályi felhatalmazás hiányában a bíróság nem térhet el. Nincs ezért jelentősége az adott esetben annak sem – a fellebbezési ellenkérelem hivatkozásával szemben –, hogy az alperes korábbi jogi képviselője az IM rendelet 3. §-a szerint kérte a perköltség felszámítását, hiszen ezen nyilatkozatát az alperes utóbb joghatályosan megváltoztatta.

[20] Jelen ügyben tehát az alperes nem vitásan kifejezetten megjelölte az elsőfokú ítéletben is hivatkozott beadványához csatolt költségjegyzék nyomtatványon, hogy az IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint a megbízási szerződésben kikötött ügyvédi munkadíjat kívánja érvényesíteni. A fent kifejtettek alapján pedig az elsőfokú bíróság tévedett, amikor az alperes által kért költségfelszámítás helyett az ügyvédi munkadíj összegét a megbízási szerződésben kikötött munkadíj hiányában irányadó szabályozás – az IM rendelet 3. §-a – alapján állapította meg. Ha ugyanis a fél kifejezetten a megbízási szerződésre hivatkozással számítja fel az ügyvédi munkadíjból álló perköltséget, de az ennek alapján nem állapítható meg, nincs helye az IM rendelet 3. § alkalmazásának.

[21] Mindezekre tekintettel az alperes által az elsőfokú eljárásban előterjesztett költségigény nem vehető figyelembe, ezért annak megtérítésére a felperes – a pervesztettségétől függetlenül – nem kötelezhető. Ennek okán a másodlagos fellebbezési kérelemben előadottak vizsgálata szükségtelen volt.

IX.

[22] A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltségre vonatkozóan a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes perköltségben való marasztalását mellőzte.

X.

[23] A fellebbezés eredményre vezetett, ezért a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó 83. § (1) bekezdése szerint az alperes köteles a felperes részére az ügyvédi munkadíjból és a lerótt 147.728 forint jogorvoslati illetékből álló másodfokú perköltség megfizetésére. Az IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással és a csatolt megbízási szerződésben foglaltak szerint igényelt ügyvédi munkadíj összegét az ítéltábla 100.000 forint + áfa mérsékelt összegben határozta meg az IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján, mivel ez áll arányban a kifejtett képviseleti tevékenységgel a jogorvoslati eljárás kisebb munkaterhére figyelemmel.

Budapest, 2024. február 27.

dr. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

dr. Balsai Csaba Zoltán s. k.

dr. Vasady Loránt

Zsolt s. k.

előadó bíró

bíró